

maal, hvorvidt, naar der sluttes en saadan Traktat om Mestbegunstigelse, saa denne Begunstigelse, som gives af en fremmed Stat til en anden, straks og umiddelbart træder i Kraft med Hensyn til os eller ej. Jeg har været i nogen Tvivl i saa Henseende, og det viser sig jo ogsaa af den højtærede Udenrigsministers Svar, at der kan undertiden være Tvivl, idet der lige over for Rusland har været Bansteligheder. Det glæder mig, at dette Spørgsmaal er kommet frem til Forhandling. Hvor skal nemlig Grunden nærmest søges til, at der kan opstaa saadanne Bansteligheder? Den maa søges i, at Bestemmelsen i vedkommende Traktat ikke er tilstrækkelig klart og tydelig affattet. I det Tilfælde, jeg har fremdraget som Eksempel, kan der næppe være mindste Tvivl. Jeg har ogsaa hørt anerkende fra kompetent Side, at naar der staar i Traktaten mellem Danmark og Svejts af 10de Februar 1875, Artikel 5, at med Hensyn til Indførelsen af det andet Lands naturlige Frembringelser kan ingen af Parterne forlange andre eller højere Afgifter end dem, der paahvile eller ville komme til at paahvile Artikler af samme Art, henhørende til den mest begunstigede Nations naturlige Frembringelser — saa kan der her ikke være Tvivl om, at det straks og umiddelbart træder i Kraft, og at der ikke behøves nogen ny Forhandling eller ny Traktat for at saa Toldnedsættelser eller Toldophævelser f. Eks. paa Fisk — det er jo det, der er Tale om i dette Tilfælde — saaledes at dette altsaa straks kommer de forfællelige Fiskeeksportører her i Danmark — det vil jo væsentlig blive i Sjælland — til gode. Jeg skal derfor udtale det Ønske, at man ved Affattelsen af saadanne Traktater, for Fremtiden vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at den her omhandlede Bestemmelse bliver affattet saaledes, at der ikke vel kan opstaa Tvivl.

Den højtærede Udenrigsministers egentlige Svar paa min Forespørgsel var meget kort. Det indskrænkede sig i Grunden til, at saadanne Meddelelser, som maatte gøres igennem vore Gesandtskaber eller Konsuler i Udlandet, bleve tilfillede Grosserer-societetet. Jeg tror, at denne Kundgørelsesmaade lider af en Del Mangler. Dels er den næppe tilstrækkelig hurtig, dels kommer den ikke tilstrækkelig vidt omkring. Uden paa nogen Maade at ville laste det høje Grosserer-societet ligger det jo nær, at Folk, som ere interesserede i at føre sig Chancerne til Nytte saa hurtigt som muligt, ikke ere saa tvirige for, at andre Folk ude i Landet, der ikke staa dem saa nær, straks faa Underretning, thi derved faa de jo et Forspring.

Det er ganske naturligt. Det ligger i den menneskelige Natur. Jeg kan sige det uden at fornærme nogen. Min Forespørgsels Kærnepunkt er derfor det: at formaa den højtærede Udenrigsminister til at sørge for, at Kundgørelser med saadanne Meddelelser, som der her er Tale om, paa en hurtigere og mere umiddelbar Maade end hidtil komme alle interesserede Parter til gode. Hvis der f. Eks. hyppigere end hidtil blev givet Rigsdagen Meddelelser gennem trykte Beretninger eller lignende om, hvad der er foregaaet i den Henseende, saa vilde disse Meddelelser snarest muligt naa ud til Befolkningen gennem Rigsdagsmændene, som jo ere interesserede i, at disse Meddelelser komme Beboerne af deres Valgtrede til gode. I denne Henseende har Udenrigsministeriet været meget sparsom. Jeg har i Rigsdagens Bogsamling ikke kunnet finde nogen nyere Beretning fra danske Konsuler end den fra Aaret 1871. Den blev ombdelt til alle Medlemmerne det første Aar, jeg havde den Ære at sidde her i Rigsdagen, nemlig 1872, og jeg tror ikke, at Rigsdagen senere har faaet nogen saadan Beretning. Disse Beretninger ere meget interessante og meget oplysende. Jeg tror, at det kunde gøre Nytte, om man i Fremtiden fik noget nærmere at vide i denne Retning. Men jeg henstiller naturligvis ganske til den højtærede Minister at tage Bestemmelse om, paa hvilken Maade han mener bedst at kunne fremme det Formaal, her tilsigtes. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister er enig med mig i, at det vilde være til Gavn for vore Eksportører og for alle Producenter, baade Landbrugsproducenter og Industriproducenter, at de faa en saadan Kundskab saa hurtigt og saa nøjagtig som mulig.

Men jeg ved jo ikke, hvorvidt det høje Ting er enigt med mig dert. Det er den Mangel, som klæber ved Forespørgselsformen, at man jo slet ikke ved, om andre end den højtærede Minister og Forespørgeren ere enige. Ja, jeg tvivler ikke om, at der vil være en høj Grad af Enighed til Stede; men jeg vilde dog gerne have den konstatet; og derfor har jeg nu tilladt mig, forinden jeg tog Ordet anden Gang — idet jeg i øvrigt takker den højtærede Minister for hans Svar — at foreslaa, at denne Forespørgsel ender med en Dagsorden, som er affattet saaledes:

„I Forventning om, at Udenrigsministeren vil have sin Opmærksomhed henvendt paa det med Forespørgselen tilsigtede Formaal, og navnlig snarest vil lade kundgøre de i samme omhandlede Meddelelser, som maatte være af Betydning for danske Eks-